



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 18 Ekim 2018
Sayı : 302

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.
10.10.2018

Necati TİĞLİ
Giresun Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih :	30 Ekim 2018
	Esas No: 4/173



TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
18 Ekim 2018
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
18 Ekim 2018
No: 369449
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 33. maddesinin (a) fıkrasına göre; "Araştırma görevlileri, yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen ilgili diğer görevleri yapan öğretim yardımcısıdır. Bunlar ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanlarının önerisi, Bölüm Başkanı, Dekan, enstitü, yüksekokul veya konservatuvar müdürünün olumlu görüşü üzerine rektörün onayı ile araştırma görevlisi kadrolarına en çok üç yıl süre ile atanırlar; atanma süresi sonunda görevleri kendiliğinden sona erer. (Ek cümle: 21/4/2005 – 5335/10 md.) Bunlar aynı usulle yeniden atanabilirler" der.

Aynı kanunun 50. maddesinin (d) fıkrasında ise "Lisansüstü öğretim yapan öğrenciler, kendilerine tahsis edilebilecek burslardan yararlanabilecekleri gibi, her defasında bir yıl için olmak üzere öğretim yardımcılığı kadrolarından birine de atanabilirler" denilerek farklı bir yoldan araştırma görevliliği statüsüne geçiş düzenlenmektedir. İstisnai olması gereken ikinci yol (50 / d), Yüksek Öğretim Kurulu'nun telkinleri ve kadro tahsislerindeki yönlendirmeleri sonucunda giderek asli yol olmuştur. Eylül 2018 tarihi itibarıyla Türkiye genelinde yedi bini aşkın araştırma görevlisi 2547'nin (50 / d) maddesine göre görev yapmaktaydı.

Yaptıkları işin niteliği bakımından aralarında hiçbir farklılık bulunmayan ancak görev süresi ve işin gerektirdiği iş güvencesi bakımından aralarında adeta bir uçurum olan bu iki statünün tek bir statüde birleştirilmesi şarttı. Ama bu birleşmenin, lisansüstü öğrenim gören bir öğrencinin, sadece bu öğrenimi nedeniyle ve öğrenim süresince ve her defasında bir yıl için atama işleminin yapılmasını düzenleyen, dolayısıyla "**öğretim yardımcılığı**" görevinin niteliğiyle bağdaşmayan bir eğretilik ve güvencesizlik taşıyan (50 / d) statüsünde olmaması gerekiyordu. (50 / d) statüsü daha çok geçici bir burslu lisansüstü öğrencilik düzenlemesiydi; üniversitelerin ihtiyacı ise Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı'nın bir parçası olan güvenceli araştırma görevlisi istihdamı olmalıydı. Bunun yolu da, (50 / d)'nin yasa koyucunun amacına uygun olarak yalnızca burslu lisansüstü öğrenciliği için bir düzenleme olarak kalması, araştırma görevliliğine atamaların ise sadece (33 / a) statüsü üzerinden olmasıydı.

Ancak, 1 Eylül 2016 tarihinde açıklanan 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 49. maddesi ile 2547 sayılı Kanuna eklenen Ek 30. maddeyle, yapılması gerekenin tam tersi yapılmış ve "**ÖYP kapsamında 33. maddenin (a) fıkrası uyarınca, araştırma görevlisi kadrosuna atanmış olup, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte araştırma görevlisi kadrosunda bulunanların statüleri herhangi bir işleme gerek kalmaksızın 50. maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen statüye dönüştürülmüş sayılır ve bunlar hakkında söz konusu (d) bendi hükümleri uygulanır**" hükmü getirilmiştir. "Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı" bugüne kadar üniversitelerimizde başarıyla uygulanmış ve lisansüstü / doktora programı olmayan veya yetersiz olan genç üniversitelerimizin araştırma görevlilerinin yetişmesine büyük katkı vermiştir.

Öğretim elemanlarının kuşkulu bireyler olarak algılandığı yeni siyasal ortamda, onların kurumlarıyla ilişkilerini kolayca kesmenin bir aracı olarak (50 / d) statüsünün kullanılmak istenmesi, hukuk dayanağı zayıf KHK'lar yoluyla ve AKP'li eski milletvekillerinin üniversitelere rektör olarak atanmasıyla üniversitelerde büyük bir tasfiye programının yürürlüğe sokulması olarak anlaşılmaktadır.



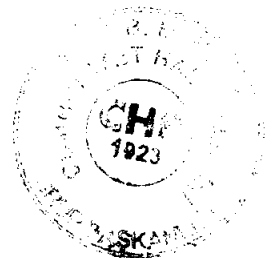
Madde 33 araştırma görevlilerinin "daimi" kadrodan fiili uygulamalar yolu ile uzaklaştırmak isteyen ve doktora tez danışmanı sorunu yaratarak ve sözde iki kez başarısız olduğuna dair tutanak tutarak, muhalif personelin asistanlık ile ilişkisinin kesilmesi hukuksuz uygulamaları artık üniversitelerde olağan bir hal almıştır.

(50 / d) maddesi uygulamasının "tıpta uzmanlık" gibi geçici ve her yıl onbinlerce yeni eleman katılımıyla yenilenerek işleyen usta-çırak ilişkisi içinde belki bir yeri ve anlamı olabilir. Ancak sağlık bilimleri alanı dışına çıkıldığında, araştırma görevliliğine talip olanların nicelik ve niteliğinde büyük bir yetersizlik söz konusu olmaktadır. Sosyal bilimlerde, edebiyat, fen, mühendislik bilimlerinde, güzel sanatlarda, v.b.'de bölümlerin yıllarca emek vererek yetiştirdikleri araştırma görevlilerinin, yüksek lisans veya doktoralarını tamamladıktan sonra (50 / d) maddesi gereğince kurumla ilişkilerinin kesilmek zorunda kalınması, sadece araştırma görevlileri açısından değil üniversiteler açısından da büyük bir kayıp anlamına gelmektedir.

İşte bu nedenlere, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun (50 / d) maddesinin kapsamı ve özü değiştirilerek yüksek lisans öğrencilerine sadece burs verilmesinin düzenlenmesi yararlı olacaktır. Böylece bu madde ile aynı kanunun (33 / a) maddesi arasındaki iç içe geçmeler ve aynı görev alanı için farklı farklı statüler oluşturma anlayışları giderilecek ve üniversite öğretim yardımcılığı gibi önemli bir görevin eğreti bir statüde yapılması engellenmiş olacaktır. (Eğer sağlık bilimleri alanında, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun mevcut (50 / d) maddesine göre görev yapan geçici statülü öğretim yardımcılarının gereksinim duyulacaksa, onlara ilişkin bir düzenlemenin kanuna eklenmesinde ayrıca yarar olabilecektir.)

Önerilen kanun teklifiyle geçici bir düzenleme getirilerek, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun (50 / d) maddesine göre görev yapan araştırma görevlilerinin aynı Kanunun (33 / a) maddesine intibaklarının gerçekleştirilmesi ve (50 / d)'ye göre öğretim yardımcılığı kadrosunda geçen sürelerin araştırma görevlisi olarak sayılması sağlanmaktadır. Böylece, 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 49. maddesi ile 2547 sayılı Kanuna eklenen Ek 30. maddeyle yol açılan hak kayıplarının düzeltilmesi de sağlanmaktadır.

Danıştay Sekizinci Daire'nin 2009 / 663 Esas numaralı kararında da, 31.07.2008 günlü Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Yürütme Kurulu'nun "Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in (7) ve (8). Maddelerinde hukuka uyarlık görülmediğine ilişkin oybirliğiyle aldığı karar da, bu hususun teyidi anlamındadır.



MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun (50 / d) maddesinin kapsamı ve özü değiştirilerek yüksek lisans öğrencilerine sadece burs verilmesinin düzenlenmesine dönüştürülmektedir. Böylece bu madde ile aynı kanunun (33 / a) maddesi arasındaki iç içe geçmeler ve aynı görev alanı için farklı farklı statüler oluşturma anlayışları giderilmekte ve üniversite öğretim yardımcılığı gibi önemli bir görevin eğreti bir statüde yapılması engellenmektedir.

GEÇİCİ MADDE 1- Bu geçici düzenlemeyle, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun (50 / d) maddesine göre görev yapan araştırma görevlilerinin aynı Kanun'un (33 / a) maddesine intibaklarının gerçekleştirilmesi ve (50 / d)'ye göre öğretim yardımcılığı kadrosunda geçen sürelerinin araştırma görevlisi olarak geçirilmiş sayılmasına ilişkin intibak işlemlerinin yapılması ve aynı nitelikteki işe farklı statü uygulamasından vazgeçilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 2- Yapılan düzenleme sonrasında 674 sayılı KHK'nın 49. maddesi ile 2547 sayılı Kanuna eklenen, EK 30. maddenin yürürlükten kaldırılması zorunlu olmuştur.

MADDE 3- Yürürlük Maddesidir.

MADDE 4- Yürütme Maddesidir.



**2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4. 11. 1981 tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 50. maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"d) Lisansüstü öğretim yapan öğrenciler, öğrenim gördükleri süreyi aşmamak üzere kendilerine tahsis edilebilecek burslardan yararlanabilirler."

MADDE 2- 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 79- 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 50. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca, araştırma görevlisi statüsüyle öğretim yardımcılığı kadrolarında görev yapanlar, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 2547 Sayılı Kanun'un 33. maddesinin (a) fıkrasında tanımlanan araştırma görevlisi kadrolarına geçmiş sayılırlar. Bu maddeye göre yapılan atama sonucunda, 50. maddenin birinci fıkrasının (d) bendine göre öğretim yardımcılığı kadrosunda geçen süreler, 33. maddenin (a) fıkrası kapsamında araştırma görevlisi olarak geçirilmiş sayılır ve intibak işlemleri buna göre yapılır."

MADDE 3-1981 tarihli ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanuna, 674 sayılı KHK'nın 49. maddesi ile eklenen **"EK 30. Madde"** yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

